

europa|wereld

Doodstraf voor lynchen vrouw in Pakistan

Vier mannen die dit jaar in Pakistan een vrouw vermoordden omdat ze tegen de wensen van haar familie in was getrouwd, zijn veroordeeld tot de doodstraf. De vrouw werd voor een rechtbank in Lahore doodgeslagen door haar vader en andere familieleden. De vrouw was bij de rechtbank omdat haar familie een zaak tegen haar en haar echtgenoot had aangespannen wegens ontvoering. De vader gaf zich na de moord over. Hij is onder de ter dood veroordeelden, evenals twee broers. (AP)

Taliban gedood bij aanval Kaboel

Bij een aanval van de Taliban op een zwaar beveiligde wijk voor buitenlanders in de Afghaanse hoofdstad Kaboel zijn vier doden gevallen. De doden zijn de vier aanvallers. Volgens de Afghaanse regering waren zij de enige slachtoffers. De aanval op de wijk Green Village begon met een autobom. De militanten openden daarna het vuur waarna ze door beveiligers werden gedood. De wijk fungeert als een soort fort voor buitenlanders die in Afghanistan werken. (ANP)

Zida interimpremier Burkina Faso

De militair Isaac Zida is in Burkina Faso benoemd tot interimpremier. Zida verklaarde zichzelf begin deze maand tijdelijk tot staatshoofd nadat president Blaise Compaoré was weggejaagd. Maandag werd de ex-minister van buitenlandse zaken, Michel Kafando, tot tijdelijk president benoemd. Dat gebeurde door een 23-koppig comité met leden van onder meer het leger, de oppositie en religieuze groepen. De president heeft als opdracht de stabiliteit te herstellen. (ANP)

Versiergoeroe Blanc komt Engeland niet in

De omstreden datingcoach Julien Blanc mag Groot-Brittannië niet in. De Zwitserse Amerikaan werd eerder al Australië uitgezet vanwege de controversiële, vrouwonvriendelijke versiercursussen die hij geeft. Blanc zou in februari beginnen aan een toer door Groot-Brittannië. Toen dat bekend werd, kwam er een actie op gang om daar een stokje voor te steken. Zo'n 120.000 tegenstanders van de versiergoeroe ondertekenden een petitie om hem geen visum te geven. (ANP)

Lichaam van Miss Honduras gevonden

Bij een spa in Honduras zijn waarschijnlijk de lichamen van Miss Honduras 2014 en haar zus gevonden. De miss, Maria José Alvarado (19), en haar zus Sofia (23) verdwenen zes dagen eerder. Plutarco Ruiz, de vriend van Sofia, en een ander persoon zijn in verband met de zaak aangehouden. Ruiz heeft inmiddels bekend en leidde de politie naar de plek waar de lichamen zijn gevonden. Ruiz zei dat hij zijn vriendin vermoordde, omdat ze met een andere man danste. (AP)

Oud-non wil spreekbuis zijn voor de stemlozen in Tibet

INTERVIEW Phuntsog Nyidron zat 15 jaar gevangen voor steun aan dalai lama

Sybilla Claus en Djenna Perreijn

“China negeert de voorstellen tot dialoog van de dalai lama. En Nepal treedt steeds harder op tegen Tibetaanse vluchtelingen in ruil voor geld van Peking”, zegt Phuntsog Nyidron (45), een voormalige non die vijftien jaar gevangen zat in Tibet. Nyidron is kort in Nederland voor de presentatie van een boek over vrouwen in Centraal-Azië.

De lange jaren als politiek gevangene in de beruchte Drapchi-gevangenis zijn voor haarzelf voorbij, maar er zijn in Tibet de laatste jaren alleen maar gevangenen bijgekomen. “In mijn tijd was het erg, maar de situatie is er niet beter op geworden”, zegt Nyidron, die zich nu inzet voor de vrijlating van twee doodzieke monniken.

De Chinese overheid perkt de vrijheden van de Tibetanen steeds verder in. Ze kunnen nauwelijks nog vrij reizen: naar Nepal of India is steeds moeilijker door de nieuwe controleposten. Tibetaanse vluchtelingen die wel de grens overkomen, worden daar door de Chinese en Nepalese grenspolitie hard aangepakt. Dan zijn er nog de zelfver-

‘In mijn tijd was het erg, maar de situatie is er niet beter op geworden’

brandingen door wanhopige monniken, nonnen en leken, die geen uitweg meer zien.

Juist boeddhistische geestelijken worden gezien als een gevaar. Peking stelt nu ook grenzen aan het aantal bewoners per klooster, om zo de invloed van het boeddhisme terug te dringen. Zo moet het Jada-klooster in Biru (Tibetaans: Driru) 26 nonnen wegsturen: 140 nonnen is het door de overheid gestelde maximum.

Phuntsog Nyidron was een negentienjarige non, toen de dalai lama de Nobelprijs voor de Vrede ontving (1989). “Mijn vreugde kende geen grenzen.” Zou er een eind aan al het onrecht komen? Ze trok naar het centrum van Lhasa, naar de allerheiligste tempel van de Tibetanen, de Jokhang. Daar, buiten op het plein, staken vier nonnen een gebalde vuist in de lucht, en riepen: ‘Lang leve Zijne Heiligheid, lang leve Tibet’. Vrijwel direct werd ze afgevoerd in politieauto. Ze kreeg negen jaar cel, en later nog eens acht jaar extra, omdat ze met een aantal nonnen 's nachts stiekem liedjes had opgenomen. Pas in 2004 werd Nyidron vrijgelaten, onder zware internationale druk en als gebaar van de Chinese president Hu die bij zijn Amerikaanse collega Bush op bezoek ging.

Nyidron was eindeloos gemarteld,

‘Ik ben niet gelukkig en heb oneindig veel heimwee.’ FOTO PATRICK POST

Dochters van de bergen

De Tibetaanse balling en voormalige gevangene Phuntsog Nyidron wordt uitgebreid geportretteerd in het boek ‘Dochters van de bergen. Sterke vrouwen uit Iran, Ladakh, Oost-Turkestan en Tibet.’ van de Nederlandse schrijfster Myra de Rooy. Als bergbeklimmer, geoloog en ‘randboeddhist’ publiceert De Rooy veel over de Himalaya, ook in *Trouw*. Een andere geportretteerde is Rebiya Kadeer, boegbeeld van de islamitische Oeigoeren die in Tibets Chinese buurprovincie Xinjiang lijden onder repressie. Net als Nyidron zat Kadeer jarenlang onschuldig vast. Door internationale druk kwam ook zij vrij. Ze woont nu als balling in de Verenigde Staten.

vroeg zich soms af of ze zou overleven, en kwam er lichamelijk en psychisch zwaarbeschadigd uit. “Spijt voel ik niet”, zegt ze resoluut. Toen Peking haar het land uitzette, koos zij voor Zwitserland. Daar wonen zo’n achtduizend Tibetaanse vluchtelingen. “Als je mijn huis in Zürich binnenstapt, waan je je in Tibet”, vertelt ze. Overal boeddhabeelden en foto’s van de dalai lama. “Ik houd niet van westers eten, dus ik kook iedere dag Tibetaanse gerechten. Ook bid ik nog dagelijks.”

Maar non is Nyidron niet meer. “Het is ingewikkeld om in het Westen non te zijn en ik ben te veel van wat ik leerde vergeten.” Haar uiterlijk duidt er al op: geen kaalgeschorren hoofd en een habijt, maar de haren in een staart boven een trui met lovertjes. “Mijn dagen vul ik een beetje met werken in een bloemenwinkel waar ik bloemstukken maak. En met Duitse taallessen.”

Nyidron hoopte dat de Alpen haar aan Tibet zouden doen denken. “Het is inderdaad mooi en ik kan er in alle vrijheid leven, maar ik ben niet gelukkig. Ik heb oneindig veel heimwee. Als ik familie of vrienden in Tibet bel, breng ik hen in gevaar. Alles wordt afgeluisterd, ik durf bijna nooit te bellen. Zij kunnen mij niet opzoeken omdat ze geen paspoort krijgen. Het is een kwelling om elke dag te denken aan het lijden van de Tibetanen onder het Chinese regime.”

Door haar persoonlijke verhaal op te rakelen, hoopt Nyidron op meer bewustzijn en steun. Ze wil een spreekbuis zijn voor de stemlozen die ze in Tibet moest achterlaten. Bij de drukbezochte boekpresentatie vraagt ze aandacht voor twee gevangene monniken. Ze zitten al meer dan tien jaar vast en zijn door de ontberingen ernstig ziek. Ze begint haast fluisterend, en eindigt in tranen.